

Brüsszel, 2021.9.15.
COM(2021) 573 final

ANNEX 3

Az új európai Bauhaus politikai ökoszisztémája

MELLÉKLET

a következőhöz:

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának

Az új európai Bauhaus: szép, fenntartható, közös

Tartalomjegyzék

AZ ÚJ EURÓPAI BAUHAUS POLITIKAI ÖKOSZISZTÉMÁJA.....	3
1. A zöld megállapodás	3
1.1. Az épületkorszerűsítési program	3
1.2. Az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag.....	4
1.3. A körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv	4
1.4. A szennyezőanyag-mentességi cselekvési terv.....	5
1.5. A környezetbarát infrastruktúrára vonatkozó uniós stratégia	5
1.6. Az európai alkalmazkodási stratégia	5
1.7. A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia.....	5
1.8. „A termelőtől a fogyasztóig” stratégia	5
1.9. Az uniós erdőstratégia	6
1.10. A textilágazatra vonatkozó stratégia	6
1.11. A vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia	6
1.12. Az uniós biogazdasági stratégia	6
1.13. Az európai éghajlati paktum.....	7
1.14. Fenntartható és intelligens mobilitási stratégia.....	7
2. Területi politikák	7
2.1. Kohéziós politika	7
2.2. Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára.....	8
3. Kulturális és kreatív ágazatok	8
3.1. Új európai kulturális menetrend	8
3.2. A kulturális örökségért való fellépés európai kerete.....	9
4. Társadalmi dimenzió	9
4.1. Stratégiák az egyenlőségközpontú Unió megvalósítására	9
4.2. A szociális jogok európai pillére.....	9
4.3. Az EU gyermekjogi stratégiája és az európai gyermekgarancia.	10
5. Oktatás és készségek	10
5.1. Európai oktatási térség.....	10
5.2. Oktatás a környezeti fenntarthatóságért.....	10
5.3. A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó európai készségfejlesztési program.....	11
6. Digitális évtized.....	11
6.1. Digitális iránytű 2030-ig	11
6.2. Digitális Európa program.....	11

6.3.	Adatkormányzási rendelet	12
6.4.	A mesterséges intelligenciával kapcsolatos intézkedéscsomag.....	12
7.	Kutatás és innováció	12
7.1.	Horizont Európa.....	12
7.2.	A Horizont Európa küldetései:	13
8.	Ipari és vállalkozói dimenzió	13
8.1.	Az új európai iparstratégia	13

AZ ÚJ EURÓPAI BAUHAUS POLITIKAI ÖKOSZISZTÉMÁJA

Az új európai Bauhaus célja a **fenntarthatóság** integrálása a **társadalmi befogadással** és az **esztétikával**, valamint a **minőségérzet** egyéb elemeivel, ezért természeténél fogva transzverzális és kialakításánál fogva transzdiszciplináris.

Az új európai Bauhaus célja, hogy **hidakat és összeköttetéseket teremtsen** a tudományágak, a helyek és az emberek között, felhasználva a kollektív intelligenciát és tudást az előttünk álló kihívások összetettségének kezelésére. Az **integrált megközelítések** a kölcsönös megerősítést szolgáló szinergiák előmozdítása révén a szakpolitikák hatásainak optimalizálására is alkalmasak.

Az új európai Bauhaus gazdag uniós szakpolitikai kontextusra épül, amely stratégiai célkitűzéseket és viszonyítási pontokat kínál a kezdeményezés által integrálni kívánt különböző dimenziók számára. Bár gyakran csak az új európai Bauhaus egyik dimenziójára összpontosítanak, számos szakpolitikai kezdeményezés már most is hozzájárul az előrehaladáshoz szükséges előfeltételek megteremtéséhez. E melléklet célja, hogy bemutassa ezeket a **releváns szakpolitikai kereteket**,

1. A zöld megállapodás

1.1. Az épületkorszerűsítési program¹

Az épületkorszerűsítési programról szóló közlemény (COM(2020) 662) bemutatja a javasolt új európai Bauhaus céljait. Az épületkorszerűsítési program számos lényeges elvet meghatároz a dekarbonizáció 2050-ig történő megvalósítását illetően, például: életciklus-szemlélet és a körforgásosság; dekarbonizáció és a megújuló energiaforrások

¹ https://ec.europa.eu/energy/topics/energy-efficiency/energy-efficient-buildings/renovation-wave_en

integrálása; megfizethetőség; az energiahatékonyság elsődlegessége; magas szintű egészségügyi és környezetvédelmi előírások; biztonság; akadálymentesség; a zöld és a digitális átállás kettős kihívásának együttes kezelése; az esztétika és az építészeti minőség tiszteletben tartása. A lakó-, közigazgatási, oktatási és egészségügyi szegmensekben a legkiszolgáltatottabb személyeket és a legrosszabb energiahatékonyságú épületeket jelöli meg a felújítások kiemelt fontosságú célterületeiként.

Az épületkorszerűsítési programra vonatkozó cselekvési terv nyomonkövetési kezdeményezéseket is magában foglal a különböző szakpolitikai területeken. Ezek között az épületkorszerűsítési program keretében az épületek teljes élettartamára számított szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére vonatkozó 2050-es ütemterv (amely 2023-ra lesz készen) a jövőbeli szakpolitikai és piaci fejlemények alapjául szolgál hosszú távon és minden földrajzi szinteken – uniós, nemzeti és helyi szinten egyaránt. Ez az életciklus-szemléleten fog alapulni, és kifejezetten figyelembe fogja venni a körforgásos gazdaságban a szén-dioxid-kibocsátás általános csökkentése tekintetében rejlő lehetőségeket, ezáltal támogatva az éghajlat-politikai célkitűzések elérését. Jövőképet kínál, és ily módon irányt mutat az ágazat és a hatóságok számára.

1.2. Az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag

Az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag két eleme különösen érdekes az új európai Bauhaus szempontjából: Az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv és az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU irányelv. Mindkettő az épített környezetnek az Európai Unió éghajlat-politikai céljaival összhangban történő átalakítását támogatja.

Ezekon túlmenően az új európai Bauhaus hozzájárul az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag végrehajtásához azáltal, hogy új innovatív ötletekkel szolgál az épített környezet energiahatékonyságának növeléséhez, a fenntartható infrastruktúrához, valamint a megújuló energia és a természet alapú megoldásoknak az épített környezetbe történő beépítéséhez. Ötvözi az éghajlatváltozással kapcsolatos megfontolásokat és a fenntarthatóságot a minőségérzetünkkel.

1.3. A körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv2

A körforgásos gazdaságra vonatkozó, 2020-ban elfogadott második cselekvési terv célja az erőforrás-hatékonyság növelése, a fogyasztási lábnyom csökkentése, valamint az általános környezeti és éghajlati hatások csökkentése. Számos jogalkotási intézkedés mellett több olyan önkéntes eszközt is javasolt az erőforrások fenntartható előállításának és felhasználásának előmozdítására, mint a zöld közbeszerzés, az uniós ökocímke és a Level(s) keretrendszer, hozzájárulva ezáltal az európai zöld megállapodás célkitűzéseéhez. Az új európai Bauhaus szempontjából különösen fontos a fenntartható épületekre vonatkozó, meglévő zöld közbeszerzési kritériumok felülvizsgálata, hogy azok szigorúan a körforgásosság elvén alapuljanak, a Level(s) keretrendszer³ mutatóin keresztül. A terv a jellemző középületekre, például irodákra, szociális bérlakásokra és iskolákra összpontosít, és kiterjed mind az új építésre, mind a felújításra. A kritériumok kiterjednek a

² https://ec.europa.eu/environment/pdf/circular-economy/new_circular_economy_action_plan.pdf

³ https://ec.europa.eu/environment/levels_en

körforgásosságra, az egészségre és a kényelemre, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciára és az életciklusköltségekre, és támogatják a közbeszerzőket abban, hogy élen járjanak a fenntarthatóbb épületek felé vezető úton. Ez a tevékenység hozzájárul az új európai Bauhaus önértékelési eszközének kidolgozásához, amely iránymutatást nyújt annak felméréséhez, hogy egy projekt mennyire fenntartható, inkluzív és esztétikus. A vállalkozások és a fogyasztók által járulhatnak hozzá az új európai Bauhaus kezdeményezéshez, hogy olyan uniós ökocímkevel ellátott termékeket és szolgáltatásokat vásárolnak, amelyek teljes életciklusuk során magas szintű környezetvédelmi normáknak felelnek meg. Ökocímke-kritériumok a kemény burkolatok, a fa-, parafa- és bambuszalapú padlóburkolatok, a festékek és lakkok, a textiltermékek, a bútorok és az ágybetétek esetében állnak rendelkezésre. A körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv bejelentette a hulladékokról szóló uniós jogszabályok korszerűsítését, és megismételte, hogy a Bizottság mérlegelni fogja az építési és bontási hulladék és anyagspecifikus frakciói újrahasználatra való előkészítésére és újrafeldolgozására vonatkozó célértékek meghatározását.

1.4. A szennyezőanyag-mentességi cselekvési terv⁴

Az „Útban a szennyezőanyag-mentes levegő, víz és talaj felé” című uniós cselekvési terv annak biztosítását tűzte ki célként, hogy a szennyezés – a beltéri szennyezést is beleértve – ne károsítsa egészségünket és ökoszisztémáinkat. Ez különösen fontos azokon a helyeken, ahol élünk. A terv ezért kiemelt kezdeményezéseket határoz meg a fő városi zöldítési és innovációs igények azonosítására, valamint a helyi digitális ikermodellek használatára a beltéri és kültéri szennyezés megelőzése érdekében. Ezáltal hozzá fog járulni az új európai Bauhaus fenntarthatósági dimenziójához.

1.5. A környezetbarát infrastruktúrára vonatkozó uniós stratégia⁵

A környezetbarát infrastruktúra újra összekapcsolja a létfontosságú természeti területeket a városi csomópontokkal, helyreállítja és javítja azok funkcionális szerepét. Alapvető tervezési koncepció a természeti tőke védelme és ezzel egyidejűleg az életminőség javítása szempontjából, és ezáltal jelentősen hozzájárul a fenntarthatósághoz, amely az európai Bauhaus kezdeményezés egyik kulcsfontosságú eleme.

1.6. Az európai alkalmazkodási stratégia⁶

Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia célja, hogy fokozza és felgyorsítsa az EU arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megvédje a természetet, az embereket és a megélhetést az éghajlatváltozás elkerülhetetlen hatásaival szemben. Ezért azáltal, hogy elősegíti az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliencia szempontjainak beépítését az épületek és a kritikus infrastruktúrák építésébe és felújításába, hozzájárul az új európai Bauhaus fenntarthatósági dimenziójához. A Horizont Európa az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos küldetése a stratégia kulcsfontosságú végrehajtási eszköze. A polgárokat a tervezésbe, fejlesztésbe és tesztelésbe szorosan bevonó, testreszabott és helyi alapú válaszok és intézkedések

⁴ COM(2021) 400: https://ec.europa.eu/environment/strategy/zero-pollution-action-plan_en

⁵ https://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/strategy/index_en.htm

⁶ „Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégia”, [COM\(2021\) 82 final](#)

lesznek az egyik olyan terület, ahol az új európai Bauhaus és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló politika összehangolható lesz.

1.7. A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia⁷

Az EU biodiverzitási stratégiája hangsúlyozta, hogy a zöld városi területek, köztük a zöld tetők és falak – amelyek az új európai Bauhaus-kezdeményezés fontos elemét képezik – számos előnnyel járnak mind a fenntarthatósághoz való jelentős hozzájárulás, mind esztétikai szempontból. A Covid19-világjárvány miatt a közelmúltban bevezetett korlátozások mindenkit ráébresztettek a városi zöld területek jelentőségére fizikai és mentális jólétünk szempontjából. Emellett a vegetáció hozzájárul a városi területek hűtéséhez és a természeti katasztrófák hatásainak enyhítéséhez. A biodiverzitási stratégia végrehajtása és a természetalapú megoldások nagyarányú bevezetése hozzá fog járulni az új európai Bauhauzhoz, mivel a természetes tervezés az egyik leghatékonyabb, legfenntarthatóbb megoldás, ami határozottan esztétikus is.

1.8. „A termelőtől a fogyasztóig” stratégia⁸

A „termelőtől a fogyasztóig” stratégia méltányossá, egészségessé és környezetbaráttá kívánja tenni az élelmiszerrendszereket. Célja gondoskodni arról, hogy mindenki elegendő, biztonságos, tápláló és fenntartható élelmiszerhez jusson, valamint csökkentse az élelmiszer-veszteséget és a megelőzze a hulladékképződést. A „termelőtől a fogyasztóig” stratégia hozzájárul az új európai Bauhaus fenntarthatósággal és befogadással kapcsolatos céljaihoz, például városi élelmiszerrendszerek, ehető kertek és körforgásos élelmiszerrendszerek révén.

1.9. Az uniós erdőstratégia⁹

Az uniós erdőstratégia a jelenleginél nagyobb, egészségesebb és változatosabb erdőkre törekszik, különösen a szén-dioxid-tárolás és -megkötés, valamint az élőhelyek és fajok visszaszorulásának feltartóztatása érdekében, továbbá azért, hogy az erdők be tudják tölteni társadalmi-gazdasági szerepüket az elkövetkező évtizedekben is. A stratégia továbbá a mellett érvel, hogy a fenntartható és klímasemleges gazdaság kiépítése során biztosítanunk kell a fa optimális felhasználását a lépcsőzetes felhasználás elvével összhangban. Ez azt jelenti, hogy a fa nagy részét hosszú élettartamú anyagok és termékek előállításához kell felhasználni. Növelni kell az építőanyagként felhasznált fa jelenlegi alacsony piaci részesedését, hogy felváltsa az energiaigényes és a fosszilis tüzelőanyagokon alapuló anyagokat. Az ágazat méretgazdaságossága érdekében további kutatásra és innovációra lesz szükség a hosszú élettartamú és biztonságos faalapú építőanyagokkal kapcsolatban. Idetartozik az épületekhez használt fa is, amely szerepet fog játszani az új európai Bauhaus kezdeményezésben.

⁷ https://ec.europa.eu/environment/strategy/biodiversity-strategy-2030_hu

⁸ https://ec.europa.eu/food/horizontal-topics/farm-fork-strategy_en

⁹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12674-Erdok-uj-unios-strategia_hu

1.10. A textilágazatra vonatkozó stratégia¹⁰

Ez a stratégia meg fogja változtatni a textilgyártás, -felhasználás és -újrafelhasználás módját. A fiatalabb generációk különleges szerepet játszanak majd a generációk áthidalásában, textiltermékeink átalakításában, valamint az innováció és a vállalkozói szellem előmozdításában. Ezt a tartósságra, a javíthatóságra és a megoszthatóságra vonatkozó új üzleti modellek támogatása, az innovatív anyagok fejlesztése, a bútorok és az építési termékek anyagainak a hulladékhierarchiával és az új európai Bauhaus elveivel összhangban történő hasznosítása, valamint az olyan uniós finanszírozási programokon keresztül finanszírozott demonstrációs és tudatosságnövelő projektek támogatása fogja ösztönözni, mint a LIFE és a Horizont Európa.

1.11. A vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia¹¹

Az EU lakossága komoly aggodalmainak adott hangot a káros vegyi anyagok és a kapcsolódó egészségügyi és környezeti következmények miatt. Az építőiparban a belső és külső tervezéshez használt anyagok és termékek, a textiltermékek, az alacsony széndioxid-kibocsátású mobilitás, az akkumulátorok, a szélturbinák, a megújuló energiaforrások és a fogyasztási cikkek számos vegyi anyagot tartalmaznak, köztük sok károsat is, amelyek befolyásolhatják életminőségünket. A vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia keretében a toxikus anyagoktól mentes környezet megteremtése érdekében hozott intézkedések célja a polgárok és a környezet jobb védelme, valamint a beépített biztonságú és fenntarthatóságú vegyi és egyéb anyagok előmozdítása a zöld átállás támogatására irányuló kritériumok kidolgozása révén, biztosítva ezáltal azt is, hogy a jövőbeli épületek, infrastruktúrák és egyéb termékek biztonságosabban járuljanak hozzá a fenntartható jövőhöz és csökkentsék a teljes környezeti lábnyomot.

1.12. Az uniós biogazdasági stratégia¹²

A biogazdaság új módokat keres az erőforrások előállítására és felhasználására, tiszteletben tartva bolygónk tűrőképességének határait, és eltávolodva attól a lineáris gazdaságtól, amely a fosszilis és ásványi erőforrások kiterjedt felhasználásán alapul. A megújuló bioalapú anyagok és a zöld környezetek hozzájárulhatnak a következőkhöz: 1. a karbonsemlegesség, a körforgásosság és a fenntarthatóság céljainak elérése; 2. munkahelyteremtés, különös tekintettel a vidéki munkahelyekre és a megélhetésre; és 3. az emberek életminősége (pl. az építőanyagok tekintetében a fát esztétikusan kellemesnek tekintik, amely csökkenti a stresszt és jó akusztikus tulajdonságokkal rendelkezik).

1.13. Az európai éghajlati paktum¹³

Az új európai Bauhaus szorosan kapcsolódik az európai éghajlati paktumhoz, amely egy, az egész EU-ra kiterjedő kezdeményezés, amely lehetőséget biztosít az embereknek, a közösségeknek és a szervezeteknek arra, hogy részt vegyenek az éghajlat-politikai

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12822-Fenntarthato-textiliak-unios-strategia_hu

¹¹ https://ec.europa.eu/environment/strategy/chemicals-strategy_en

¹² https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/bioeconomy/bioeconomy-strategy_en

¹³ https://ec.europa.eu/clima/policies/eu-climate-action/pact_hu

fellépésekben, és segítsenek zöldebbé tenni Európát. Emellett ösztönzi a vállalatokat, méri az előrehaladást és megkönnyíti a felújítási ellátási láncban részt vevő különböző szereplők közötti eszmecserét is. A Horizont Európa programon keresztül a polgárokkal közösen megoldásokat hoz létre, és olyan ötleteket gyűjt össze, amelyek hozzájárulhatnak az új európai Bauhaushoz. Az európai éghajlati paktumban már több mint 500 nagykövet¹⁴ vesz részt, ami felgyorsítja az éghajlat-politikai fellépést, és ezáltal hozzájárul az új európai Bauhaus által kiemelt egyes területekhez.

1.14. Fenntartható és intelligens mobilitási stratégia¹⁵

A „fenntartható és intelligens mobilitási stratégia” egy olyan tervet vázol fel az uniós közlekedési rendszert illetően, amely elősegíti, hogy megvalósuljon a zöld és digitális átalakulás, és reziliensebbé váljon a jövőbeli válságokkal szemben. Ez a stratégia hozzájárul az új európai Bauhaushoz azáltal, hogy a közlekedést a társadalmi kapcsolatok biztosításának meghatározó tényezőjévé teszi, és közelebb hozza egymáshoz az európai polgárokat és régiókat. Emellett megoldásokat kínál a közlekedés és a mobilitás fenntarthatóbbá tételére, hozzájárulva ahhoz, hogy városaink élhetőbb helyekké váljanak. Célja továbbá, hogy az új európai Bauhaus inkluzivitásra vonatkozó elvével összhangban mindenki számára elérhetőbbé és megfizethetőbbé tegye a mobilitást, beleértve a csökkent mozgásképességű személyeket is.

2. Területi politikák

2.1. Kohéziós politika

A kohéziós politika kulcsfontosságú eszköz, amely az európai városok és régiók zöld és méltányos átalakulását támogatja, hozzájárulva ezáltal az európai zöld megállapodáshoz és az épületkorszerűsítési programhoz. Mivel a kohéziós politika megosztott irányítás alatt működik, fontos lehetőséget kínál az új európai Bauhaus város- és regionális fejlesztési ökoszisztémákba való beágyazására, valamint a nemzeti, regionális és helyi hatóságok további bevonására. A kohéziós politika és a célzott eszközök által támogatott integrált területfejlesztés lehetővé teszi a nemzeti, regionális és helyi érdekelt felek számára, hogy az új európai Bauhaus elveit területileg érzékeny módon alkalmazzák a beruházásokra. Ezenkívül a kohéziós politika a határokon átnyúló és transznacionális együttműködés révén egyedülálló lehetőséget kínál új megoldások létrehozására.

A fenntartható városfejlesztés az Európai Regionális Fejlesztési Alap (a teljes nemzeti allokáció 8 %-a) és az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés (400 millió EUR) kötelező városi célú elkülönítése révén történő támogatása lehetőséget kínál az összetett városi kihívások kezelésére, ami az új európai Bauhaus-elvek mellett a zöld átállásra adott interdiszciplináris szakpolitikai válaszokat tesz szükségessé, a helyi alapú, integrált és inkluzív megközelítés és a helyi érdekelt felek bevonásának előmozdítása révén.

A kohéziós politika továbbá a 2021–2027-es időszakban várhatóan több mint 100 milliárd EUR-t fordít éghajlat- és környezetvédelmi projektekre, emellett a gazdaság környezetbarátabbá tételére irányuló kutatásokat fog finanszírozni. Ami az épületekbe történő beruházásokat illeti, a kohéziós politika középületekre, többlakásos tömbházakra és „szociális bérlakásokra” irányuló projekteket támogathat. A kohéziós politika emellett

¹⁴https://europa.eu/climate-pact/ambassadors/meet-our-ambassadors_hu

¹⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0789>

segítheti a régiókat a K+F fellendítésében az építőiparban, valamint támogathatja a megfizethető és tartós felújítást szolgáló új anyagok és megoldások kifejlesztését.

2.2. Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára

Az EU vidéki térségeinek hosszú távú jövőképéről szóló bizottsági közlemény meghatározza a vidéki területek előtt álló fő kihívásokat, és kiemeli a rendelkezésre álló lehetőségeket.

A jövőkép célja, hogy megoldásokat találjon az említett kihívásokra. Ennek során a társadalmilag fenntartható zöld és digitális átállásában rejlő lehetőségekre és a Covid19-világjárvány tanulságaira kíván építeni, továbbá a vidéki életminőség javításának, a kiegyensúlyozott területi fejlődés biztosításának és a gazdasági növekedés ösztönzésének módjait keresi. Az előrejelzések, valamint a polgárokkal és a vidéki területek egyéb szereplőivel folytatott széleskörű konzultációk alapján kidolgozott jövőkép egy vidékfejlesztési paktumra és egy vidékfejlesztési cselekvési tervre tesz javaslatot, amelyek célja, hogy vidéki területeink erősebbé, összekapcsoltabbá, reziliensebbé és virágzóbbá váljanak; felszólít arra, hogy valamennyi alap működjön együtt a vidéki területek fenntartható fejlesztése érdekében.

A javasolt intézkedések közül a vidéki településeknek az energetikai átmenetben és az éghajlatváltozás elleni küzdelemben nyújtott támogatásra vonatkozó kiemelt kezdeményezés a vidéki lakások és egyéb épületek minőségének javítását célzó intézkedéseket foglal magában, és előmozdítja a strukturális finanszírozás a felújítási hullám finanszírozására történő felhasználását, különösen az új európai Bauhaus kezdeményezéshez kapcsolódva.

3. Kulturális és kreatív ágazatok

3.1. Új európai kulturális menetrend¹⁶

Az új európai kulturális menetrend és a Tanács 2019–2022-re szóló kulturális munkatervének egyik vezérelve a kultúra hozzájárulása a fenntartható társadalmi és gazdasági fejlődéshez. Ezt tükrözi számos, a Bizottság által koordinált, folyamatban lévő tagállami szakértői csoport (a magas színvonalú építészetrel, a kulturális örökséggel és az éghajlatváltozással, valamint a fenntartható fejlődés kulturális dimenziójával foglalkozó szakértői csoportok), míg mások a tágabb ökoszisztémával (művészek munkakörülményei, nemek közötti egyenlőség stb.) foglalkoznak. Emellett az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) kifejezetten a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak területén hoz létre tudományos és innovációs társulást. A menetrend további stratégiai célkitűzése, hogy a társadalmi kohézió és jóllét szolgálatába állítsa a kultúrában és a kulturális sokszínűségben rejlő erőt. A menetrend ezáltal hozzájárul az új európai Bauhaus célkitűzéseikhez és három dimenziójához.

3.2. A kulturális örökségért való fellépés európai kerete¹⁷

A kulturális örökség 2018-as európai évének örökségeként az európai keret 60 fellépés révén kiemeli a kulturális örökségben a társadalmi tőke növelése, a gazdasági növekedés

¹⁶ [EUR-Lex - 52018DC0267 - HU - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

¹⁷ [A kulturális örökséggel kapcsolatos fellépés európai kerete - Az Európai Unió Kiadóhivatala \(europa.eu\)](#)

fellendítése és a környezeti fenntarthatóság biztosítása terén rejlő lehetőségeket. (Az épített) környezetünk jellegzetes részeként a kulturális örökség és a történelmi épületek hozzájárulhatnak az új európai Bauhaus inkluzív, szép és fenntartható fejlődésre irányuló célkitűzéseinek megvalósításához.

4. Társadalmi dimenzió

4.1. Stratégiák az egyenlőségközpontú Unió megvalósítására

Az Európai Bizottság kiveszi a részét az egyenlőségközpontú Unió megvalósításából. A célirányos stratégiák¹⁸ mechanizmusokat és fellépéseket határoznak meg, amelyek az azzal kapcsolatos feltételek megteremtésére irányulnak, hogy mindenki élhessen és boldogulhasson, tekintet nélkül a nemre, fajra vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékossgon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló különbségekre. A célzott intézkedések mellett az is kulcsfontosságú lesz az egyenlőségközpontú Unió megvalósításában, hogy az egyenlőséget és az akadálymentességet mint általános szempontokat jobban érvényesítsék valamennyi vonatkozó uniós szakpolitikában, jogszabályban és finanszírozási programban, beleértve az Új Európai Bauhaust is.

A 2021–2030-as időszakra vonatkozó, fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló stratégia¹⁹ kiemeli, hogy az épített és virtuális környezethez való akadálymentes hozzáférés előfeltétele a fogyatékos személyek önálló életvitelének és az élet valamennyi területén történő teljes körű részvételének. Az akadálymentesség egyben az épületek fenntarthatóságának is kulcseleme, amelyek így inkluzívabbá, minél több ember számára használhatóvá és tartósabbá válnak, mivel jobban megfelelnek az idősödő népesség megváltozott igényeinek. Az új európai Bauhaus szempontjából releváns az uniós romastratégiai keretben meghatározott azon célkitűzés is, hogy 2030-ig javuljon a megfelelő deszegregált lakhatáshoz és az alapvető szolgáltatásokhoz való tényleges egyenlő hozzáférés.

4.2. A szociális jogok európai pillére²⁰

A szociális jogok európai pillérével a Bizottság azt az ambiciózus célt tűzte ki, hogy 2030-ig legalább 15 millióval csökkenjen a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett emberek száma az EU-ban, beleértve legalább 5 millió gyermeket. Az új európai Bauhaus az akadálymentesség elveinek előmozdítása révén hozzájárul a társadalmi befogadás előmozdításához, nemcsak a fizikai hozzáférhetőség, hanem az információhoz és a döntéshozatali folyamatokhoz való hozzáférés tekintetében is. Különös figyelmet fognak fordítani a megfizethetőséggel kapcsolatos intézkedésekre is. A két kezdeményezés ezért szorosan összefügg egymással.

¹⁸ A 2020–2025-ös időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia; a 2020–2025-ös időszakra vonatkozó, rasszizmus elleni uniós cselekvési terv; a 2020–2030-as időszakra vonatkozó, a romák egyenlőségének, társadalmi befogadásának és részvételének előmozdítását célzó uniós stratégiai keretrendszer; az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia, valamint a 2021–2030-as időszakra vonatkozó, fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló stratégia.

¹⁹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes>

²⁰ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights_hu

4.3. Az EU gyermekjogi stratégiája²¹ és az európai gyermekgarancia²².

A gyermekszegénység elleni küzdelem, valamint az inkluzív és gyermekbarát társadalmak, egészségügyi és oktatási rendszerek előmozdítása az új európai Bauhaushoz hasonlóan az EU gyermekjogi stratégiájának kulcsfontosságú elemei. Hangsúlyozva, hogy minden gyermeknek joga van a megfelelő életszínvonalhoz a legkorábbi életszakasztól kezdve, a stratégia kiemeli, hogy az alacsony jövedelmű családokból származó gyermekek esetében nagyobb a kockázata annak, hogy a nagyon rossz lakáskörülmények között élnek, illetve túlszűfoaltságnak, és hogy jobban ki vannak téve a hajléktalanságnak. Az európai gyermekgarancia létrehozásáról szóló tanácsi ajánlás felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsanak tényleges hozzáférést a megfelelő lakhatáshoz (valamint számos más kulcsfontosságú szolgáltatáshoz, amelyek közül néhánynak ingyenesnek kell lennie) a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett gyermekek számára. Az európai gyermekgarancia végrehajtásának módjára vonatkozó nemzeti cselekvési terveknek a 2030-ig tartó időszakot kell lefedniük, és azokat össze kell kapcsolni a zöld megállapodás keretében a területi átalakulást célzó cselekvési tervekkel.

5. Oktatás és készségek

5.1. Európai oktatási térség

Az „Oktatás az éghajlatért” koalíció²³ célja egy részvételen alapuló oktatási közösség létrehozása, amely támogatja a klímasemleges társadalom eléréséhez szükséges változásokat. Az „Oktatás az éghajlatért” koalíció online platformján és általánosságban közösségi interakcióin keresztül az új európai Bauhaushoz kapcsolódó prioritásokkal kapcsolatos beszélgetéseknek és részvételen alapuló kihívásoknak („vállalásoknak”) adhat otthont. Konkrétan, az „Oktatás az éghajlatért” koalíció ösztönözheti a zöld iskolák mint fizikai struktúrák és a tanulási környezet összes többi eleme (innovatív pedagógiai módszerek, projektalapú tanulás, a tantárgyak közötti tanár-csoportok stb.) közötti termékeny kölcsönhatást előmozdító intézkedéseket.

Az európai egyetemek²⁴ szövetségei azáltal, hogy arra ösztönzik a különböző tudományágak és országok diákjait, hogy működjenek együtt építészekkel, művészekkel, mérnökökkel és tervezőkkel a fenntarthatóság megvalósítása érdekében, hozzájárulhatnak az új európai Bauhaushoz. Emellett előmozdítanak egy az egész intézményre kiterjedő megközelítést, amelyben minden tevékenységbe beágyazódik a fenntarthatóság az új európai Bauhaus-programmal összhangban.

5.2. Oktatás a környezeti fenntarthatóságért

A környezeti fenntarthatóságra vonatkozó oktatásról szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslat 2021 végére várható. Célja, hogy támogassa a zöld átállás és a fenntarthatóság integrálását az oktatás és képzés valamennyi fázisába és szakaszába, beleértve az iskolai oktatást, a felsőoktatást és a szakképzést is.

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/hu/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0142>

²² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_2021.223.01.0014.01.HUN&toc=OJ%3AL%3A2021%3A223%3ATOC

²³ https://education-for-climate.ec.europa.eu/_en

²⁴ https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area/european-universities-initiative_hu

Az Erasmus+ különböző módokon támogatja a környezeti fenntarthatóságot szolgáló oktatással kapcsolatos iskolai és felsőoktatási tevékenységeket, többek között a fenntarthatóságra, valamint a kreativitásra és az innovációra vonatkozó intézményi megközelítések támogatását az új európai Bauhaus-programmal összhangban.

5.3. A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó európai készségfejlesztési program²⁵

A gyors technológiai változás, a digitalizáció, az éghajlatváltozás, a demográfiai trendek és az új munkavégzési formák együttes hatásai innovatív ötleteket tesznek szükségessé annak biztosítása érdekében, hogy az oktatás és szakképzés ne csak alkalmazkodjon a változásokhoz, de járjon is élen e változás uralásában és irányításában is. Az európai készségfejlesztési program alapvető fontosságú lesz az új európai Bauhaus végrehajtásához, mivel célja a készségek relevanciájának javítása az EU-ban a fenntartható versenyképesség megerősítése, a társadalmi méltányosság biztosítása és rezilienciánk kiépítése érdekében, részletezve a minőségi és inkluzív oktatáshoz, képzéshez és egész életen át tartó tanuláshoz való jogot. Ezért szorosan támaszkodik az európai zöld megállapodásra, az új digitális stratégiára, valamint az új iparstratégiára és kkv-stratégiára, mivel a készségek kulcsfontosságúak azok sikeréhez. Támogatja továbbá az „Út a munka világába – az ifjúsági garancia megerősítése” című tanácsi ajánlásra irányuló javaslatot is.

6. Digitális évtized

6.1. Digitális iránytű 2030-ig²⁶

Az Európa digitális jövőjének megtervezésére irányuló stratégiából kiindulva, amely – az adatkormányzási rendeletet, a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályt, a digitális piacokról szóló jogszabályt, a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabályt és a kiberbiztonsági stratégiát is magában foglaló – szakpolitikai reformprogramot határozott meg, az európai digitális évtized fő célkitűzése, hogy konkrét formába öntse az EU 2030-ra kitűzött digitalizációs törekvéseit, pl. a digitális szuverenitást egy nyitott és összekapcsolt világban, valamint olyan digitális politikákat, amelyek lehetővé teszik az emberek és a vállalkozások számára, hogy egy emberközpontú, fenntartható és virágzó digitális jövőt valósítsanak meg. A több területet érintő digitális technológiák és szolgáltatások (készségek, konnektivitás, az üzleti és közszolgáltatások digitalizálása) nyújtásának felgyorsítására meghatározott célok hozzájárulnak az új európai Bauhaus által azonosított kihívások kezeléséhez (összekapcsolhatóság, digitális szakadék, a helyi szint és a globális szint áthidalása). Az európai digitális innovációs központok mozgósítása és megerősítése a digitális évtized egyik kulcsfontosságú célkitűzése. A hálózat 200 csomópontjának némelyike továbbá várhatóan az építőiparra, a kreativitásra és a művészetekre összpontosít majd. Ezeket az új európai Bauhaus kontextusában fogják mozgósítani a fenntartható, inkluzív, valós és virtuális környezetek és tapasztalatok kialakítása érdekében.

²⁵ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=hu>

²⁶ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_hu

6.2. Digitális Európa program

Az újonnan létrehozott Digitális Európa program stratégiai finanszírozást fog biztosítani a gazdasági fellendülés felgyorsításához, valamint az európai társadalom és gazdaság digitális átalakulásának formálásához, különösen a digitális technológiák fejlesztése és széles körű használata révén.

A Digitális Európa program különösen a részvételen alapuló megközelítéseket és az intelligens közösségeket szolgáló azon infrastruktúrák kiépítését fogja támogatni, amelyek hozzájárulnak az új európai Bauhaus előmozdításához. A helyi digitális ikermodellek támogatása jótékony hatással lehet a részvételen alapuló, egy környezetbarátabb és fenntarthatóbb lakókörnyezetek kialakítását célzó várostervezésre is. A digitális Európa program egy sor mesterségesintelligencia-vizsgálati és kísérleti létesítményt is támogatni fog, amelyek többek között az egészségügyben és az intelligens közösségekben ösztönzik az innovációt.

Számos digitális kezdeményezés – a Kreatív Európa, az Europeana vagy a S+T+ARTS program révén – segít hidat építeni a digitális innovátorok és az „alkotók” (művészek, városvezetők és fejlesztők, egészségügyi ágazat) között, ami szintén hozzájárul az új európai Bauhaus sikeréhez.

6.3. Adatkormányzási rendelet

A Bizottság 2020 novemberében az adatkormányzási rendelethez vonatkozó javaslatot terjesztett elő, amely meghatározza az adatmegosztás és az adatterek irányításának keretét. E rendelet fogja biztosítani az ahhoz szükséges jogi keretet, hogy több adatot lehessen összegyűjteni és felhasználni a jövőben a környezetbarátabb épületek tervezésére, amelyeknek a lehető legkisebb, illetve nulla a karbonlábnyoma.

6.4. A mesterséges intelligenciával kapcsolatos intézkedéscsomag

A 2021 áprilisában a mesterséges intelligenciával kapcsolatban elfogadott intézkedéscsomag révén a Bizottság megvetette a mesterséges intelligenciára vonatkozó első uniós jogi keret alapjait, és egy, a tagállamokkal koordinált terv kidolgozásába kezdett. A csomag célja egyrészt, hogy garantálja az emberek és a vállalkozások biztonságát és alapvető jogait, másrészt Uniószerző megerősítse a mesterséges intelligencia térnyerését, továbbá az erre irányuló beruházásokat és innovációt. A mesterséges intelligencia használata kulcsfontosságú eleme lesz az új európai Bauhauson belül kialakuló új üzleti modelleknek, és a személyre szabott megközelítéseket szolgáló innovatív digitális megoldások forrása lesz, miközben optimális egyensúlyt tart fenn mind az esztétika, mind pedig a természettel való együttműködés, illetve a természettel való kapcsolat helyreállítása között.

7. Kutatás és innováció

7.1. Horizont Európa²⁷

A Horizont Európa támogatni fogja Európa zöld átállását, amely versenyképes európai ipari és szolgáltatási értékláncokon alapul. Az átálláshoz jelentős erőfeszítésekre van

²⁷<https://op.europa.eu/en/web/eu-law-and-publications/publication-detail/-/publication/3c6ffd74-8ac3-11eb-b85c-01aa75ed71a1>

szükség a tiszta technológiák és a társadalmi átmenet területén végzett interdiszciplináris kutatás és innováció terén, amint azt az új európai Bauhaus hirdeti. A kutatás és az innováció fogja meghatározni az átállás ütemét, amely közvetlenül befolyásolja a hatásokat és a járulékos előnyöket, például a jobb levegőminőséget, a növekvő foglalkoztatást, a társadalmi befogadást, a fenntartható erőforrás-gazdálkodást és a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés csökkenését. Mindezen intézkedések a társadalom és a polgárok javát szolgálják azáltal, hogy korunk kihívásaira választ adó megoldásokat kínálnak. Az együttműködés és a kreativitás – különösen a tudományos, társadalmi és technológiai téren – a béke és a jólét alapját képezi mindenki számára. A kutatás és az innováció az idevágó általános megközelítés²⁸ révén szintén szerepet játszhat az új európai Bauhaus EU-n kívüli terjesztésében, például a szabványokra, a bevált gyakorlatokra és az új ötletekre vonatkozó információk megosztása révén.

Az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) tudományos és innovációs társulásain (TIT-ek) keresztül olyan tevékenységeket végez, amelyek összefogják az oktatás, a kutatás és az innováció tudásháromszögét az új európai Bauhaus céljainak megvalósítása érdekében. Az EIT helyi alapú beavatkozási modelljén és az EU-szerte több mint 2000 partnerből álló ökoszisztémáján keresztül kapcsolatba lép a polgárokkal és felhívja a figyelmet az új európai Bauhausra, támogatja az új európai Bauhaus elveit integráló új üzleti ötleteket, és felgyorsítja az új európai Bauhaus induló vállalkozásainak növekedését.

7.2. A Horizont Európa küldetései²⁹:

Az ambiciózus, bátor, hosszú távú kutatás és innováció előmozdítása érdekében a Horizont Európa öt küldetést javasol. Ezek az alábbiak: 1. 100 klímasemleges város 2030-ig – a polgárok által, a polgárokért; 2. Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Európa: Európa felkészítése az éghajlati összeomlásokra és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens és méltányos Európára való, 2030 megvalósítandó átállás felgyorsítása; 3. A talaj védelme a földi élet védelme; 4. „Tengericsillag 2030” küldetés: Óceánjaink és vizeink helyreállítása; és 5. Győzelem a rák felett: megvalósítható küldetés. E küldetések célja, hogy nagy léptékben állítsanak elő európai közjavakat a jelentős rendszerszintű kihívások megoldása érdekében. Az új európai Bauhushoz hasonlóan a küldetések célja a nyilvánosság ösztönzése és képzeletének megragadása, a polgárok és az érdekelt felek bevonása és a közös alkotás velük, valamint ötletek, prototípusok, termékek és megoldások kidolgozása a zöld és digitális átállás előmozdítása érdekében. Az új európai Bauhaus demonstrációs vezérprojektek beindításán túl a városokkal és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos küldetések azzal kecsegtetnek, hogy további szinergiákat alakítsanak ki az új európai Bauhaus-kezdeményezéssel. A „Városok” misszió különleges intézkedést indít annak érdekében, hogy az új európai Bauhaus elveit és értékeit beépítse a „Climate City” szerződések kidolgozásába.

²⁸ https://ec.europa.eu/info/files/communication-global-approach-research-and-innovation_en

²⁹ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/missions-horizon-europe_en

8. Ipari és vállalkozói dimenzió

8.1. Az új európai iparstratégia³⁰

Az ipar és a vállalkozások fontos szerepet játszanak az új európai Bauhaus Európán belüli és kívüli megvalósítását lehetővé tevő és előmozdító infrastruktúra, termékek és szolgáltatások biztosításában.

Az Európai Bizottság 2021 májusában aktualizálta iparstratégiáját annak biztosítása érdekében, hogy ipari törekvéseink figyelembe vegyék a Covid19-válságot követő új körülményeket, ugyanakkor biztosítsák, hogy az európai ipar vezető szerepet töltsön be a zöld, digitális és reziliens gazdaságra való átállásban. A 14 azonosított ökoszisztéma átmeneti stratégiái kulcsfontosságúak lesznek e cél eléréséhez. Az építőipari ökoszisztémát prioritásként kezelték, hogy megvalósítsa ezt az átállást, amely az érdekelt felekkel és a különböző bizottsági ágazatokkal közösen, az építőiparral foglalkozó magas szintű fórumon keresztül kidolgozott ütemterven fog alapulni.

Az építési ökoszisztéma átmeneti stratégiája releváns az új európai Bauhaus számára, mivel abban a fenntarthatóság is szempont, ami hozzájárul emberek és a környezet jobb védelméhez, az innováció, a készségek bővítésének ösztönzése, valamint az építési termékek biztonságos és fenntartható alternatíváinak vagy fenntarthatóságának fejlesztése, továbbá az épített eszközök energiahatékonyságának és környezeti teljesítményének javítása révén. Az építőipar mellett az uniós iparstratégiában meghatározott „proximitásalapú és szociális gazdaság és polgári biztonság”, „kulturális és kreatív iparágak”, „idegenforgalom” vagy „textilipar” ipari ökoszisztémák is különösen fontosak az új európai Bauhaus számára. Ezen ökoszisztémák zöld és digitális átalakulása, amelyet a hamarosan működésbe lépő átmeneti stratégiák támogatnak, nagyban hozzájárulhat az új európai Bauhaus értékeinek konkrét módon és a különböző értékláncokban történő előmozdításához.

³⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0102&from=HU>